

OBSAH

Předmluva	5
Dílo, autorství a odkaz (ediční poznámka)	7
Úvod	15
HLAVA PRVNÍ: Systematika výkladu o základech trestní odpovědnosti	17
§ 1 Úvod	17
§ 2 Příklady zpracování systematiky trestního práva	17
1. Systémy německé a rakouské	17
2. Systémy románské	20
3. Angloamerické práce	22
4. Systém sovětský a systémy jím ovlivněné	23
5. Česká systematika	25
HLAVA DRUHÁ: Trestný čin	29
§ 1 Pojem a podstata trestného činu	29
1. Historické definice trestného činu	29
2. Hlavní zásady sovětské trestněprávní doktríny a její vliv na systémy některých jiných zemí	36
A. Tzv. třídní podstata sovětského trestního práva	36
B. Trestný čin a pachatel	39
a) subjektivní kritéria společenské nebezpečnosti	41
b) objektivní kritéria společenské nebezpečnosti	41
c) společné rysy	41
d) sovětská doktrína a pozitivismus	42
C. Vliv sovětské právní doktríny na některé země střední a východní Evropy	46
3. Česká nauka o trestném činu	47
§ 2 Třídění trestných činů	50
1. Třídění podle závažnosti	50
A. Vývoj v některých evropských zemích	50
B. Vývoj v českých zemích	53
§ 3. Kategorizace protispoločenských jednání, trestný čin, přestupek podle československého, resp. českého práva	56
§ 4. Doba a místo trestného činu, pokračování v trestném činu, trestné činy trvajících a hromadné	61

HLAVA TŘETÍ: Skutková podstata a nebezpečnost

restného činu pro společnost	63
§ 1 Skutková podstata restného činu	63
1. Pojem	63
2. Vznik a vývoj skutkové podstaty	65
3. Skutková podstata restného činu v sovětském právu	70
4. Skutková podstata restného činu a protiprávnost	74
5. Skutková podstata obecná a zvláštní	76
6. Skutková podstata a dispozice	77
7. Konstrukce a význam skutkových podstat restných činů	78
8. Tzv. znaky skutkové podstaty restného činu	80
9. Třídění skutkových podstat restných činů	82
10. Takzvaný nedostatek skutkové podstaty restného činu	85
§ 2 Nebezpečnost restného činu pro společnost jako materiální korektiv	86
1. Materiální pojetí restného činu a analogie	86
A. Úvod	86
B. Trestní systémy, které používají, resp. používaly analogie	90
a) Systémy demokratické	90
b) Systémy totalitní	93
§ 3 Vývoj české úpravy společenské nebezpečnosti od materiálního pojetí směrem k materiálnímu korektivu	97
1. Úvod	97
2. Společenská nebezpečnost a objekt restného činu	1103
3. Společenská nebezpečnost a objektivní stránka	1104
4. Společenská nebezpečnost a pachatel restného činu	1105
5. Společenská nebezpečnost a subjektivní stránka	1107
6. Společenská nebezpečnost a jiné okolnosti restného činu	1108
7. Hodnocení kritérií nebezpečnosti činu pro společnost	1110
8. Zánik nebezpečnosti činu pro společnost	1110
§ 4 Kritika společenské nebezpečnosti jako materiálního korektivu	1111
§ 5 Tzv. materiální protiprávnost	1114
§ 6 Hmotněprávní a procesní korektiv	1120
§ 7 Důvody vyloučené protiprávnosti (nebezpečnosti činu pro společnost)	1126
1. Pojem a obecné úvahy	1126
2. Jednotlivé případy	1134
A. Závazný rozkaz	1134
B. Oprávněné použití zbraně	1136
C. Úkony v trestním a exekučním řízení apod.	1137
D. Krajní nouze	1138
E. Nutná obrana	1144
F. Lékařský zákrok	1157
G. Svolení poškozeného	1160

HLAVA ČTVRTÁ: Objekt trestného činu (předmět ochrany)	169
§ 1 Pojem	169
§ 2 Historický vývoj	170
§ 3 České pojetí objektu trestného činu	173
§ 4 Předmět útoku	180
HLAVA PÁTÁ: Objektivní stránka trestného činu	182
§ 1 Úvod	182
§ 2 Jednání	182
§ 3 Následek	190
§ 4 Příčinný vztah	195
1. Úvodní výklady	195
2. Historický vývoj příčinného vztahu	196
3. Korektivy širokého pojmu příčinného vztahu	203
A. Zásada umělé izolace jevů	203
B. Konkrétní zkoumání příčinných souvislostí (gradace příčinného vztahu)	204
C. Nutnost a nahodilost	206
D. Příčinný vztah a opominutí	207
HLAVA ŠESTÁ: Pachatel trestného činu	213
§ 1 Pojem pachatele	213
§ 2 Způsobilost být pachatelem	220
1. Otázka svobody vůle	220
2. Příčetnost	227
A) Systematické postavení a vymezení	227
B) Důvody vylučující příčetnost	231
C) Tzv. zmenšená příčetnost	238
D) Intoxikace (opilost, podnapilost a stavy jim podobné)	241
3. Význam věku	251
4. Trestní odpovědnost právnických osob	258
§ 3 Pachatel ve skutkových podstatách trestných činů	261
HLAVA SEDMÁ: Subjektivní stránka trestného činu	263
§ 1 Úvod	263
§ 2 Zavinění	264
1. Otázky obecné	264
2. Společné otázky úmyslu a nedbalosti	269
3. Úmysl	280
4. Nedbalost	289
5. Omyl	304
§ 3 Motiv a účel (cíle)	311

HLAVA OSMÁ: Formy trestné činnosti – stadia trestného činu	
(příprava, pokus a účastenství)	316
§ 1 Úvod	317
§ 2 Projev úmyslu trestný čin spáchat	322
§ 3 Příprava trestného činu	324
§ 4 Pokus trestného činu	328
§ 5 Tzv. nezpůsobilý pokus a nezpůsobilá příprava	337
§ 6 Zánik trestnosti pro dobrovolné upuštění od dalšího jednání	343
§ 7 Výměra trestu za pokus a přípravu	348
HLAVA DEVÁTÁ: Formy trestné činnosti – trestná součinnost	351
§ 1 Součinnost a účastenství	351
§ 2 Pachatel a nepřímý pachatel	354
§ 3 Spolupachatelství	358
§ 4 Účastenství	364
1. Definice účastenství	364
2. Účastenství a skutková podstata trestného činu	365
3. Akcesorita či osamostatnění účastenství	365
4. Obecné podmínky odpovědnosti za účastenství a její odůvodnění	371
A. Účastenství jako vztah k trestnému činu	372
B. Příčinný vztah	373
C. Úmysl	375
5. Formy účastenství	379
A. Organizátorství	379
B. Návod	380
C. Pomoc	384
6. Zánik trestnosti účastníka	388
7. Poměr forem účastenství navzájem a k jiným formám trestné činnosti	390
8. Okolnosti rozhodné pro určení trestní sazby a výměru trestu	391
A. Úvodní poznámky	391
B. Okolnosti osobního významu a okolnosti „reálné“ povahy	392
C. Trestní sazba za účastenství	393
D. Vyměřování trestu za účastenství podle českého práva	396
HLAVA DESÁTÁ: Konkurence trestných činů a trestních zákonů	398
§ 1 Úvod	398
§ 2 Konkurence vícečinná	402
§ 3 Konkurence jednočinná	403
§ 4 Zdánlivá (nepravá) konkurence trestných činů a zdánlivá konkurence trestních zákonů	405

HLAVA JEDENÁCTÁ: Důvody zániku trestní odpovědnosti	417
§ 1 Pojem	417
§ 2 Jednotlivé důvody	418
1. Zánik nebezpečnosti činu pro společnost	418
2. Účinná lítost	420
3. Promlčení trestního stíhání	422
A. Povaha promlčení	422
B. Podmínky promlčení	424
VĚCNÝ REJSTŘÍK	431
JMENNÝ REJSTŘÍK	445
1. Seznam spisů častěji citovaných autorů	445
2. Seznam odborných článků a statí	452